

gospodarske, obertnijske in národske.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 14. januarija 1857.

Velika kmetijska razstava na Dunaji.

Oklic vsem živinorejcom in kmetovavcom.

V 78. in 79. listu lanských „Novic“ smo govorili obširno od te imenitne razstave in smo na drobno povedali: kdaj bo in kako, kaj bo obsegla, kdo se je more udeležiti in kaj je nje namen ali cilj in konec?

Naši bravci tedaj že od lanskega leta vse to vedó; kateri pa morebiti naš list še le letos berejo, in pa hočejo v razstavo kaj poslati, naj si izposodijo imenovana dva lista, da zvedó kako in kaj.

Ker pa bo ta razstava, kakor se iz vseh krajev našega cesarstva sliši, res zelo imenitna in bi se utegnil marsikdo pozneje kesati, da se je ni udeležil, se nam potreba zdí, še enkrat glas povzdigniti in vabiti naše posestnike, velike in male, naj v svojo in svoje dežele čast stopijo na noge in se začno izpraševati: kaj tudi oni imajo, kar bi vredno bilo, da bi poslali v razstavo. Saj jim ne bo, naj pošljejo karkoli hočejo, poslanje nobenih drugih stroškov prizadjalo, kakor to, da do bližnje dunajske železnice živino ali ta in uni pridelk pripeljejo, da so žita ali karkoli bodi v pripravnih in čednih tržnicah in kištah, in pa, da dunajskemu odboru tiste male stroške povernejo, ki bojo za odpeljanje živine ali blaga od železnice do razstave in za pospravo po razstavi plačati, ako nimajo zato kakošnega človeka na Dunaji.

Po železnici se bo vse na Dunaj in iz Dunaja nazaj brez plačila peljalo; le z živino mora kak človek iti, kateri pa bo na železnici potnično po najnižji tarifi 3. klase plačati imel.

Z drugo kmetijsko robo pa ni nikomur treba samemu iti, le oddá se na železnici s tistim pismom, ki ga je že poprej od razstavne komisije iz Dunaja prejel, ko je napovedal, kaj ji bo poslal.

Lani še nismo mogli gotovo povedati, kateri dan se bo razstava začela, in kdaj da mora živina ali druga roba na Dunaji biti; sedaj pa smo že v stanu, to natanko povedati.

Karkoli misli kdo na Dunaj v razstavo poslati (žita mora biti najmanj pol mernika, oljuatih semen najmanj 5 funtov), mora poprej in sicer zadnji čas do 1. marca (sušca) odboru te razstave s pismom na znanje dati pod nadpisom „An das General-Comité für die landwirthschaftliche Ausstellung in Wien.“ V tem pismu mora natanko povedati: kaj želi poslati, in svoje ime in stanovanje razločno podpisati, da bo odbor vedil, kam mu poslati odgovor: ali se bo njegovo blago v razstavo vzelo ali ne, in pa mu poslati tiste karte, s katerimi se bo potem njegova živina ali drugo blago brez plačila na voz železnice vzelo itd.

Dobro si je tedaj zapomniti, da ta napoved je prvo opravilo, in sicer, kakor smo že rekli, se mora to zadnji čas v 6 tednih, tedaj pred mescom sušcom zgoditi.

Kdor je iz Dunaja zagotovilo v roke dobil, da se bo njegova živina ali druga roba v razstavo vzela, mora potem to reč tako napraviti, da lode živina do 10. dan majnika na Dunaji — žita in vsake sorte kmetijski in gojzdni pridelki od 14. aprila (malega travna) do 4. majnika

zadnji čas, — vina od 3. do 8. majnika, — mašine in orodja pa tudi od 14. aprila do 4. majnika.

Kdor nima na Dunaji človeka, ktereга bi pooblastil za razkladanje blaga in za pospravo po razstavi, mora to povedati razstavnemu odboru, da bo on to na njegove stroške, ki pa ne bojo veliki, storiti dal. Spremljavci živine naj bojo v obleki svojega kraja, ker tudi Dunajčani bodo opravo avstrijskih narodov radi ogledovali kakor so jo lani Parižani. Kdor pošlje vina, ga mora poslati saj 6 steklenic (flašk), na steklenici mora biti zapisano ime vina in letina, in vsaka steklenica mora dobro zapečatená biti.

Ker se bojo v razstavo zraven živine jemali vsi poljski, senožetni in gojzdni pridelki, tedaj vse žita, sočivje, lan, ogeršica, predivo, konoplje, krompir, repa, pesa, buče, brošč, hmelj, čreslo, ježice, doge za sode, deske, škodljive itd., volna, svila, méd, vosek, moka, vino, ol, olje, žganje, sir, suho sadje, z eno besedo: vse kar se v kmetijstvu prideluje in iz pridelkov izdeluje, se vidi iz tega, kako veliko stvari je za razstavo pripravnih, se vé da posebno takih, ki so posebno lepe, dobre in koristne.

Komur pa se morebiti pretežavno zdí, da bi sam svojo robo na Dunaj spravil, naj se oberne do kmetijske družbe svoje dežele: vsaka bode menda rada namesto njeга prevzela poslanje.

Krajnska kmetijska družba nam pa je še posebno naročila, naj razglasimo po „Novicah“ krajnskim gospodarjem, kateri imajo posebno lepih in dobro, ne vdimu, posušenih in tedaj ne zakajenih češpelj in pa medú (sterdí) v lepem belem in polnem satovji v čednih tržnicah: naj pošljejo to in uno kmetijski družbi v Ljubljano; kar veljá, bo plačala; le to prosi, naj se ji poprej po pismu na znanje dá, da bo izbrala potem med ponujenim blagom najlepše. Izmed družih domačih pridelkov so méd pa tudi suhe češplje poglavitni pridelki; tedaj kmetijska družba želi, da bi bile v dunajski razstavi vredno nadomestovane. Če pa ima kdo še tudi kaj družega lepega blaga izmed imenovanih pridelkov, naj se oglasi tudi s tem pri družbi v Ljubljani (v Salendrovih ulicah od Brega gori), da se pomenimo in tako z „združeno močjo“ pošljemo le lepega blaga na Dunaj na ogled.

Vemo sicer, da marsikdo ima kako posebno lepo žito ali kaj družega lepega, in da bo tudi to naše povabilo bral, pa bo s nosom pomerdal rekoč: „pojte se solit; kaj se bom še s tem ukvarjal“, — vemo tudi, da dosti takih grajšakov je, kateri se še zmenili ne bojo za to imenitno razstavo; če pa bi po tem zabavljice brali v časnikih, da se je njih dežela tako slabo obnesla, bojo pa pehali sramoto na kmetijske družbe, kakor da bi te mogle za celo deželo orati in sejati; — al vémo tudi, da tudi verlih domoljubov med grajšaki in kmeti ne manjka, ki se bojo pri priložnosti, ktera je prva v našem cesarstvu, potegnili za čast domačo, in ki ne bojo rok križem deržali, ko se bo dalo z majhnim trudom in s še manjšimi stroški za dobro ime domovine kaj storiti.

Posebno pa se zanašajo kmetijske družbe na podružnice svoje po deželi, da bojo pomagale z besedo in djanjem.